

Utlåtande 2017:100 RII (Dnr 106-124/2016)

Sambandet Bagarmossen – Skarpnäck

Motion (2016:6) av Kristina Lutz (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:6) om sambandet Bagarmossen – Skarpnäck av Kristina Lutz (M) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Kristina Lutz (M) skriver i en motion till kommunfullmäktige att det med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns anledning att se över såväl pågående som nya områdesprogram. Motionären bedömer att programmet för området Bagarmossen-Skarpnäck kan utvecklas med ytterligare 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna så att dessa kan byggas ihop.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ger stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att revidera programmet för Bagarmossen-Skarpnäck utifrån inriktningen med en exploatering om ytterligare 2 000 bostäder jämfört med nuvarande programförslag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Trafiknämnden har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att det föreliggande programförslaget för Bagarmossen-Skarpnäck är väl avvägt, och att det inte är motiverat att börja om programarbetet.

Exploateringsnämnden anser att en omstart på programarbetet vore olyckligt då det riskerar att fördröja byggstart och även försvåra det lokala förankringsarbetet av byggplanerna inom stadsdelarna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker förslaget i motionen.

Stadsbyggnadsnämnden anser att det vore olyckligt att efter flera långa dialog- och samrådsprocesser på nytt starta om programarbetet, vilket skulle försena byggstarten men också försvåra framtida dialogarbeten.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiva till stadens höga bostadsambitioner och anser det nu liggande förslaget för Bagarmossen-Skarpnäck är välavvägt.

Mina synpunkter

Stockholm befinner sig i en historisk expansionsfas. Staden växer i rekordtakt och byggtakten har inte varit så här hög sedan miljonprogrammets dagar. Vårt mål är att bygga 140 000 nya bostäder till år 2030 och 40 000 till år 2020. Jag är glad att vi har en så bred politisk enighet kring att Stockholm ska växa och att i princip alla fullmäktiges partier ställer sig bakom stadens stadsbyggnadsmål.

Programmet för Bagarmossen-Skarpnäck antogs under sista kvartalet 2016 efter en drygt tre år lång process där antalet bostäder i programmet växt från 700 till mellan 2500-3000. Samrådet kring programmet är också ett utmärkt exempel på god dialog där medborgarna inkluderats i processen. Att i detta läge efter 3 år göra om programmet ytterligare en omgång vore ett misstag. Det skulle dels innebära förseningar på ytterligare flera år och minska förtroendet för planprocessen. Programmet är idag ett välavvägt förslag på hur dessa stadsdelar kan förtätas, knytas samman bättre och nya värden tillföras.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:6) om sambandet Bagarmossen – Skarpnäck av Kristina Lutz (M)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:6) av Kristina Lutz (M) om sambandet Bagarmossen–Skarpnäck bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Stockholm växer och det är en utveckling som vi både stöder och tar på allvar. Läget idag är att Stockholm förväntas öka sin befolkning med 11 procent till 2020. Genomförandet av stadens översiktsplan innebär att vi kommer att skapa fler stadsmiljöer. Det handlar om att låta innerstaden växa långt utanför tullarna. Utifrån översiktsplanen togs rapporten ”Bostadspotential i Stockholm” fram, som utifrån idag givna restriktioner visar var det är möjligt att bygga 140 000 nya bostäder till 2030. Exempelvis 20 700 i Hägersten-Liljeholmen och 20 100 i Bromma.

Under Alliansens senaste två mandatperioder i majoritet påbörjades också planeringen av många tusen nya bostäder i ett stort antal programområden. Ett av dessa är sambandet Bagarmossen–Skarpnäck. Syftet med det ursprungliga planprogrammet var att skapa nya bostäder i kollektivtrafiknära läge, med goda miljöer, service och skolverksamhet. Det handlade då om cirka 600 bostäder, men detta reviderades 2013 till att omfatta 2 500–3 500 bostäder.

Med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns det behov av att se över såväl pågående som nya områdesprogram. För just Bagarmossen–Skarpnäck ser vi möjligheter att utveckla programmet med ytterligare omkring 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna genom att dessa kan byggas ihop. I enlighet med översiktsplanens intentioner skall detta göras med en tydlig stadsmässighet och kvartersstruktur. Därtill är det av väsentlig vikt att möjliggöra för fler arbetsplatser inom programområdet.

Efter att områdesprogrammets delområden har studerats föreslås antalet bostäder inom programmet i föreliggande förslag att uppgå till ett intervall om 2 500–3 500 bostäder. Dessa fördelas enligt förslaget på ett antal platser inom de båda stadsdelarna. Vi saknar dock fortfarande ett tydligt samband mellan Bagarmossen och Skarpnäck och anser att förslaget ska utvecklas i en riktning innehållande åtminstone 2 000 ytterligare bostäder än nuvarande i förslag. Dessa ska fördelas på sådant sätt att ett större antal förläggs till stråket och att det parallellt med detta även planeras för en gata mellan stadsdelarna. För att undvika förseningar i projektet som helhet, motsvarande den ett år långa förseningen av programmet för Hammarbyhöjden som Socialdemokraterna genomförde, anser vi att stadsdelarna med fördel bör kompletteras med nya enskilda detaljplaner parallellt med det pågående programarbetet.

Vid en omfattande nybyggnation i stadsdelarna är tillgänglighetsfrågorna, i detta fall en väg, en av stöttepelarna för utvecklingen. Vårt förslag ger inte bara fler bostäder och möjlighet till ökade stadskvaliteter med kommunal service och annan samhällsnytta, det ger också en möjlighet att utveckla väsentliga delar av

Bergholmsparken med innehåll som stärker den kvalitativa rekreationen. I det fortsatta arbetet vill vi också understryka vikten av en tydlig kvartersstruktur samt att utveckla de gröna värden genom exempelvis attraktiva stadsparker.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:6) om sambandet Bagarmossen – Skarpnäck av Kristina Lutz (M) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 3 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Roger Mogert

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Markus Nordström (alla M) och Björn Ljung (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Kristina Lutz (M) anser att det med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns anledning att se över såväl pågående som nya områdesprogram. Motionären bedömer att programmet för området Bagarmossen-Skarpnäck kan utvecklas med ytterligare 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna så att dessa kan byggas ihop.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ger stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att revidera programmet för Bagarmossen-Skarpnäck utifrån inriktningen med en exploatering om ytterligare 2 000 bostäder jämfört med nuvarande programförslag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Trafiknämnden har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget är det långsiktiga målet att 140 000 bostäder ska byggas mellan 2010 och 2030. Mellan 2014 och 2020 ska 40 000 bostäder byggas. Dessa mål innebär en historiskt sett mycket hög byggtakt, och en nyckelfaktor för att lyckas är effektiva planprocesser.

Stadsledningskontoret konstaterar att programarbete för Bagarmossen-Skarpnäck har pågått sedan år 2009. Ett förslag till planprogram för området, omfattande 400-700 bostäder, var på samråd sommaren 2012. År 2013 beslutade stadsbyggnadsnämnden att programmet skulle omarbetas. Ett nytt programförslag var på samråd hösten 2015, och omfattar cirka 2 500 -3 500 nya bostäder. I april 2016 godkände stadsbyggnadsnämnden samrådsredogörelsen med förslag till bearbetningar och kompletteringar av programmet. Byggstart är planerad till år 2018 som tidigast.

Stadsledningskontoret konstaterar att det berörda området idag rymmer drygt 10 000 bostäder, och att programförslaget därmed innebär en ökning av antalet bostäder med omkring 30 procent.

Stadsledningskontoret kan vidare konstatera att stadsbyggnadsnämnden allt mer

arbetar med en mer löpande strategisk områdesplanering. En anledning till detta är att undvika risken att detaljplaneverksamheten i ett område avstannar.

Stadsledningskontoret anser att det föreliggande programförslaget för Bagarmossen-Skarpnäck är väl avvägt, och att det inte är motiverat att börja om programarbetet.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2016 följande.

1. Exploateringsnämnden besvarar remissen med kontorets tjänsteutlåtande.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Joakim Larsson m.fl. (M), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Under hösten 2011 togs beslut av stadsbyggnadsnämnden att ta fram ett områdesprogram för sambandet mellan Bagarmossen och Skarpnäck. Under hösten 2013 beslutades av stadsbyggnadsnämnden att utvidga programområdet för Bagarmossen-Skarpnäck, från fokus på sambandet mellan stadsdelarna till att omfatta de båda stadsdelarna som helhet. Därefter inleddes arbetet med att ta fram områdesprogram med den nya geografiska omfattningen under hösten 2014. Samråd för programförslaget pågick under hösten 2015. Vikten för de boende att bevara det gröna stråket har återkommande lyfts fram i flertalet dialoger.

Ett bärande koncept för programförslaget är att bevara det gröna sambandet mellan stadsdelarna och knyta samman dem med ett inbjudande parkstråk. Antalet bostäder har dock utökats från 2500 bostäder till ett intervall på 2500-3500 bostäder sedan nystarten med den större geografiska omfattningen.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2015-12-13 att godkänna samrådsredogörelsen. Under hösten 2016 förväntas områdesprogrammet läggas fram för stadsbyggnadsnämnden för godkännande.

En omstart på programarbetet vore olyckligt då det riskerar att fördröja byggstart och även försvåra det lokala förankringsarbetet av byggplanerna inom stadsdelarna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 april 2016 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ulrika Hoff (KD) som instämde i förslag till beslut från Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

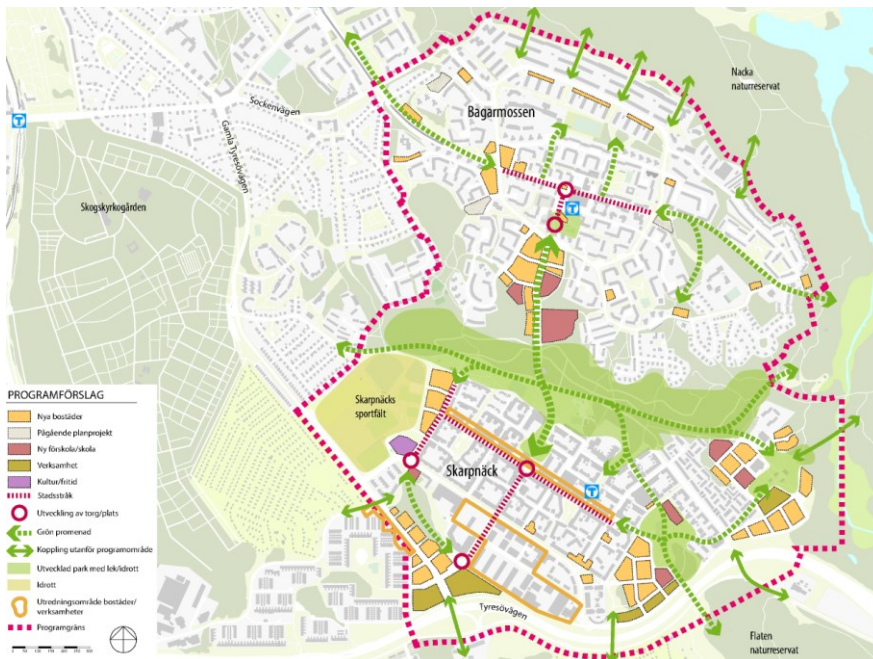
Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen avstyrker förslaget i motionen. Förslaget skulle innebära ett oacceptabelt intrång i ett naturområde som är ett mycket värdefullt gemensamt rekreativt område för boende i både Bagarmossen och Skarpnäck och som dessutom har mycket höga ekologiska värden.

Programmet för Bagarmossen – Skarpnäck är väl avvägt

Miljöförvaltningen anser att programmet för Bagarmossen – Skarpnäck som helhet är väl genomarbetat och att det ger bra möjligheter för ett stort antal nya bostäder i goda kollektivtrafiklägen. Förvaltningen anser att det har gjorts kloka avvägningar i valet av vilka ytor som ska tas i anspråk för ny bebyggelse. Denna är till största delen placerad på redan anspråktagen mark eller naturmark som relativt sett bedöms ha lägre rekreativa och ekologiska värden. För att klara uppdraget om 2 500 bostäder har dock vissa ytor med mycket höga naturvärden tagits i anspråk, men dessa ytor har valts ut för att påverka den övergripande ekologiska strukturen i så liten utsträckning som möjligt.

Programmet har varit på samråd och inkomna synpunkter från allmänheten, myndigheter m.m. visar att det finns ett brett stöd för att spara Bagarmosseskogen och parken söder därom som natur- och rekreativt område. I stort har det också varit positivt respons på föreslagna 2 500 – 3 000 bostäder inom programmet. Miljöförvaltningen bedömer att staden riskerar att förlora i trovärdighet om staden direkt efter samråd om en kraftig utbyggnad skulle återkomma med förslag om ytterligare 2000 lägenheter i ett populärt rekreativt område. Det riskerar att förstöra den lokala acceptansen för bostadsbyggande.

Utdrag ur Program för Bagarmossen och Skarpnäck.

Programmet redovisar att potentialen i området är 2 500 – 3 500 bostäder. Om programmet ska utökas med fler bostäder, anser miljöförvaltningen att dessa ska tillskapas genom att bygga mer på höjden, för att spara värdefull naturmark.

Förvaltningen är mycket positiv till att Bagarmosseskogen sparas och att befintliga rekreativa och ekologiska kvaliteter föreslås förstärkas i såväl parkmark som skogsmark. Förvaltningen är också positiv till att sambandet mellan Bagarmossen och Skarpnäck stärks genom att gångvägen mellan stadsdelarna utvecklas till ett s.k. ”stockholmsstråk”, som enligt översiktsplanen är ”ett välskött grönt samband där olika aktiviteter och funktioner koncentreras längs välanvända promenadstråk”.

Höga rekreativa värden

Mellan Bagarmossen och Skarpnäck finns natur- och parkmark, vilken bedöms ha höga rekreativa värden enligt stadens sociotopkarta. Norra delen utgörs av Bagarmosseskogen, medan den södra delen är öppna gräsytor med lekplatser, bollplan m.m. Områdets kvaliteter är grön oas, naturlek, promenader, rofylldhet, bollspel, bollek, blomprakt, picknick, parklek, lekplats och evenemang.

Att området har höga rekreativa värden har också framkommit i programarbetet under dialogen med boende i området, synpunkter från boende, samt i barnkonsekvensanalysen.

Mycket höga ekologiska värden

Bagarmosseskogen ingår i ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde. Begreppet kärnområde används för ett område vars kvaliteter gör det särskilt värdefullt för växt- och djurlivet. Kvaliteterna innebär att området inrymmer en mångfald av ekologiska funktioner som är grunden för fungerande ekosystem och biologisk mångfald.

Utgångspunkten är ett flertal arters krav på sin livsmiljö och/eller områdets betydelse för den biologiska mångfalden i stort. Kärnområden innehåller vanligtvis flera olika biotoper. Området är tillräckligt stort och sammanhängande, dvs. inte fragmenterat, för att flera prioriterade arter och artgrupper ska ha förutsättningar att klara hela livscykeln inom området. Kärnområden kännetecknas av att de är viktiga reproduktionsområden.

Bagarmosseskogen har dokumenterat höga värden för eklevande arter, barrskogsfåglar och groddjur. Här finns ett flertal observationer av skyddsvärda arter, som exempelvis duvhök, mindre hackspett och korallticka. Delar av området ingår i länsstyrelsens kartering av skyddsvärda trädmiljöer.

Bagarmosseskogen är också en viktig länk i ett ekologiskt samband som sträcker sig från Nackareservatet och västerut mot Skogskyrkogården och vidare mot Årstafältet. Ett större ingrepp i detta område skulle därför få konsekvenser som minskad biologisk mångfald och färre ekosystemtjänster för stora delar av söderort.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 maj 2016 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottner (KD), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskonorets tjänsteutlåtande daterat den 21 april 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2013-08-15 att utvidga det tidigare programområdet för det som då benämndes Sambandet Bagarmossen – Skarpnäck till att omfatta ett större geografiskt område. Antalet bostäder utökades från 400-700 till ett nytt inriktningsmål på ca 2500 bostäder. Dialog och samråd med boende skulle fortsätta att utvecklas. Ett antal frågor skulle belysas i det fortsatta arbetet.

Ett förslag till Program för Bagarmossen och Skarpnäck har därefter upprättats och varit på samråd 29 oktober – 13 december 2015. Programmet ska ge förutsättningar för Bagarmossen och Skarpnäck att utvecklas långsiktigt hållbart och attraktivt. Ca 2500-3500 nya bostäder och fler invånare innebär bättre underlag för service och

kollektivtrafik samt ökad trygghet med fler attraktiva stads- och parkrum.

Programmet omfattar i stort sett hela Bagarmossen och Skarpnäck. Det beslutade inriktningsmålet för antalet bostäder har uppfyllts med marginal i förslaget. I programarbetet har det visats sig vara möjligt att ytterligare utöka antalet bostäder med ca 1000 lägenheter samtidigt som "Bergholmsparken", det gemensamma parkrummet som kopplar samman stadsdelarna, kan behållas och utvecklas främst för boende i båda stadsdelarna men också för medborgare som rör sig från andra områden. I tidigare samråd och i den fortsatta dialogprocessen framgår det tydligt att parken är värdefull för stadsdelarnas invånare. Parkområdet har också naturvärden, som är viktiga att behålla, särskilt som andra naturområden inom programområdet kommer att tas i anspråk för bebyggelse.

Inkomna synpunkter under programsamrådet har sammanställts och kommenterats i en samrådsredogörelse. Här finns också kontorets förslag till ställningstagande inför fortsatt programarbete. Samrådsredogörelsen avses att behandlas av stadsbyggnadsnämnden 2016-04-28 för godkännande.

Kontorets bedömning är att exploateringen nu är väl avvägd i förhållande till mål, riktlinjer och strategier som anges i stadens styrdokument och planeringsunderlag. Kontoret bedömer att programmet efter ett antal mindre bearbetningar och kompletteringar kan godkännas av stadsbyggnadsnämnden och detaljplanarbetet kan starta. Med en planprocess på ca 1½-2år bör första byggstart kunna ske 2018.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2016 följande.

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (M) med stöd av tjänstgörande ersättare Jessica Sjönell (L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Gunnar Caperius (C) och Jonathan Lindgren (KD) som instämde i förslag till beslut från Kristina Lutz m.fl. (M) och Jessica Sjönell (L).

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I april 2016 godkände stadsbyggnadsnämnden en redovisning av samrådet om det nya programförslaget som innefattar 2500-3500 bostäder. Förslag till bearbetningar ingick också i beslutet. Stadsbyggnadsnämnden lämnade även synpunkter på vissa

delområden. Stadsbyggnadskontoret arbetar, utifrån beslutet, vidare med programmet med sikte på ett godkännande i nämnden under hösten 2016. I nuvarande uppdrag ingår inte att utöka antalet bostäder genom att bebygga skogen mellan Bagarmossen och Skarpnäck.

Förvaltningen instämmer i att staden måste ha en hög ambitionsnivå när det gäller bostadsbyggandet och anser att det är bra att det nu planeras för ett rejält tillskott av bostäder inom hela Skarpnäcks stadsdelsområde. I sitt remissvar som förvaltningen tog fram i december 2015 avseende programmet för Bagarmossen-Skarpnäck angav förvaltningen att: "Förvaltningen anser att programförslaget för Bagarmossen och Skarpnäck ger en bra bild över var det är möjligt att bygga nya bostäder, skolor, förskolor, verksamhetslokaler och idrottsanläggningar". Förvaltningen förde också fram att det är positivt att det viktigaste biologiska spridningssambandet, Bagarmosseskogen och delar av Skarpa by, bevaras. Förvaltningen har därefter inte ändrat uppfattning i frågan.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Joakim Larsson m.fl. (M) enligt följande.

Genomförandet av stadens översiktsplan innebär att vi kommer att skapa fler stadsmiljöer. Det handlar om att låta innerstaden växa långt utanför tullarna. Utifrån översiktsplanen togs rapporten "Bostadspotential i Stockholm" fram, som utifrån idag givna restriktioner visar var det är möjligt att bygga 140 000 nya bostäder till 2030. Exempelvis 20 700 i Hägersten – Liljeholmen och 20 100 i Bromma.

Under Alliansens senaste två mandatperioder i majoritet påbörjades så också planeringen av många tusen nya bostäder i ett stort antal programområden. Ett av dessa är sambandet Bagarmossen – Skarpnäck. Syftet med det ursprungliga planprogrammet var att skapa nya bostäder i kollektivtrafiknära läge, med goda miljöer, service och skolverksamhet. Det handlade då om cirka 600 bostäder, men detta reviderades 2013 till att omfatta 2 500 – 3 500 bostäder.

Med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns det behov av att se över såväl pågående som nya områdesprogram. För just Bagarmossen – Skarpnäck ser vi möjligheter att utveckla programmet med ytterligare omkring 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna genom att dessa kan byggas ihop. Det vore beklagligt inte beakta denna möjlighet inom ramen för det beslutade programmet.

Miljö- och hälsoskyddsgruppen

Reservation anfördes av Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) enligt följande.

Under Alliansens senaste två mandatperioder i majoritet påbörjades så också planeringen av många tusen nya bostäder i ett stort antal programområden. Ett av dessa är sambandet Bagarmossen – Skarpnäck. Syftet med det ursprungliga planprogrammet var att skapa nya bostäder i kollektivtrafiknära läge, med goda miljöer, service och skolverksamhet. Det handlade då om cirka 600 bostäder, men detta reviderades 2013 till att omfatta 2 500 – 3 500 bostäder.

Med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns det behov av att se över såväl pågående som nya områdesprogram. För just Bagarmossen – Skarpnäck ser vi möjligheter att utveckla programmet med ytterligare omkring 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna genom att dessa kan byggas ihop.

Det är beklagligt att miljöförvaltningen avstyrker förslaget i motionen med hänvisning till att det skulle innebära ett oacceptabelt intrång i ett naturområde. Forskningen visar snarare att den hållbara staden byggs genom en tät exploatering framför småskalighet och utglesning. Att både bygga fler bostäder och värna natur innebär därtill inget motsatsförhållande, det är så staden har byggts sedan mitten på 1800-talet. Därför är det också synnerligen viktigt att vi ökar exploateringsgraden inte minst i kollektivtrafiknära områden.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottner (KD) enligt följande.

Stockholm växer och det är en utveckling som vi både stöder och tar på allvar. Läget idag är att Stockholm förväntas öka sin befolkning med 11 procent till 2020.

Genomförandet av stadens översiktsplan innebär att vi kommer att skapa fler stadsmiljöer. Det handlar om att låta innerstaden växa långt utanför tullarna. Utifrån översiktsplanen togs rapporten ”Bostadspotential i Stockholm” fram, som utifrån idag givna restriktioner visar var det är möjligt att bygga 140 000 nya bostäder till 2030. Exempelvis 20 700 i Hägersten – Liljeholmen och 20 100 i Bromma.

Under Alliansens senaste två mandatperioder i majoritet påbörjades så också planeringen av många tusen nya bostäder i ett stort antal programområden. Ett av dessa är sambandet Bagarmossen – Skarpnäck. Syftet med det ursprungliga planprogrammet var att skapa nya bostäder i kollektivtrafiknära läge, med goda miljöer, service och skolverksamhet. Det handlade då om cirka 600 bostäder, men detta reviderades 2013 till att omfatta 2 500 – 3 500 bostäder.

Med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns det behov av att se över såväl pågående som nya områdesprogram. För just Bagarmossen – Skarpnäck ser vi möjligheter att utveckla programmet med ytterligare omkring 2 000 bostäder och samtidigt skapa ett tydligare samband mellan stadsdelarna genom att dessa kan byggas ihop. I enlighet med översiktsplanens intentioner skall detta göras med en tydlig stadsmässighet och kvartersstruktur. Därtill är det av väsentlig vikt att möjliggöra för fler arbetsplatser inom programområdet.

Efter att områdesprogrammets delområden har studerats föreslås antalet bostäder inom programmet i föreliggande förslag att uppgå till ett intervall om 2 500-3 500 bostäder. Dessa fördelas enligt förslaget på ett antal platser inom de båda stadsdelarna. Vi saknar dock fortfarande ett tydligt samband mellan Bagarmossen och Skarpnäck och anser att förslaget ska utvecklas i en riktning innehållande åtminstone 2 000 ytterligare bostäder än nuvarande i förslag. Dessa ska fördelas på sådant sätt att ett större antal förläggs till stråket och att det parallellt med detta även planeras för en gata mellan stadsdelarna.

Vid en omfattande nybyggnation i stadsdelarna är tillgänglighetsfrågorna, i detta fall en väg, en av stöttepelarna för utvecklingen. Vårt förslag ger inte bara fler bostäder och möjlighet till ökade stadskvaliteter med kommunal service och annan samhällsnytta, det ger också en möjlighet att utveckla väsentliga delar av Bergholmsparken med innehåll som stärker den kvalitativa rekreationen. I det fortsatta arbetet vill vi också understryka vikten av en tydlig kvartersstruktur samt att utveckla de gröna värden genom exempelvis attraktiva stadsparker.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (M) med stöd av tjänstgörande ersättare Jessica Sjönell (L) enligt följande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd bifaller motionen i sin helhet.